

La mobilitat, el dret més vulnerat de les persones amb discapacitat a l'Ebre

Dels 226 casos que denuncia l'informe del Radar ECOM a Catalunya el 2023, un total d'11 es van cometre a la regió, el més greu a Deltebre

Tortosa Joan Josep Carot

L'últim informe anual del Radar ECOM corresponent a 2023 detalla les principals vulneracions de drets que han patit persones amb discapacitat física o orgànica a la regió de l'Ebre i al conjunt de Catalunya. Este document analitza 226 casos detectats (11 dels quals registrats a la regió) el 44 % dels quals estan vinculats a la manca d'accessibilitat i mobilitat, aspectes clau per a garantir una igualtat real d'oportunitats. ECOM detecta les vulneracions a través del servei de consultes i de l'enquesta anual de vulneració de drets que duu a terme.

Entre els drets més vulnerats hi ha el dret a la mobilitat (27 %), especialment pel deficient accés al transport públic adaptat. Això posa en evidència la dificultat de desplaçament diari, sovint agreujada per barreres arquitectòniques que encara persisteixen en espais públics i privats. És precisament l'accessibilitat, amb un 17 %, el segon dret més vulnerat. **"Les persones usuàries de cadira de rodes no sempre podem accedir a comerços o restaurants i sovint les mesures**

d'accessibilitat no s'ajusten a la realitat", remarca Paquita Gomis, presidenta de l'Associació per la Integració de Discapacitat de Terres de l'Ebre (ASSIDE). En este sentit, l'informe Radar ECOM recull en primera persona el cas de tres farmàcies ubicades al centre de Tortosa: **"no són accessibles i el timbre és massa alt perquè t'obrin"** o el cas de

l'accés per a discapacitats de l'Ajuntament d'Ampostà: **"La rampa és molt inclinada, no és còmoda ni segura. Al final de la rampa manca un tros de barana tot i que hi ha hagut queixes. És molt perillós"**.

Una altra problemàtica destacada és l'accés a un habitatge digne, que constitueix el 16 % de les vulneracions. Este dret s'ha vist incremen-

tat en 7 punts percentuals respecte a l'any anterior. La manca de pisos adaptats limita la vida independent i perpetua la desigualtat, segons subratlla ECOM. A les Terres de l'Ebre només existix un pis de caràcter social adaptat per a persones amb mobilitat reduïda, que es troba ubicat a Deltebre. Estos problemes se veuen agreujats per la lentitud en la imple-

mentació dels plans d'accessibilitat municipals, que encara no són prioritats en molts municipis.

VULNERACIÓ ELECTORAL Les altres vulneracions identificades afecten el nivell de vida adequat i protecció social (11 %), treball (7 %), participació en activitats culturals, de lleure i esportives (6 %), educació (5 %) i participació en la vida política i pública (5 %).

Una de les vulneracions més greus de drets va ocórrer durant les eleccions municipals del 28 de maig al col·legi electoral de l'Escola l'Assumpció de Deltebre. Un usuari de cadira de rodes se va trobar amb l'accés amb rampa tancat i sense alternatives viables, ja que l'entrada principal tenia escales i només s'hi podia arribar travessant un terreny irregular de sorra i pedres. Malgrat sol·licitar l'obertura de la rampa, la resposta va ser negativa i sense explicació. Finalment, la presidenta de la mesa va sortir de l'edifici per a recollir el vot, però al votant no se li va permetre dipositar-lo personalment a l'urna, ni verificar que s'hi introduïa correctament.

Les persones amb estudis superiors solen denunciar més, evidenciant que la formació augmenta la consciència i l'exigència dels drets vulnerats.

A LA REGIÓ DE L'EBRE

En una dècada les persones amb discapacitat han augmentat un 48 %

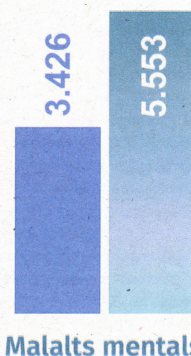
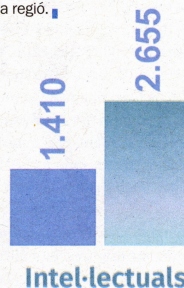
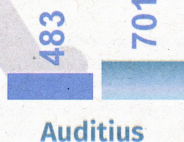
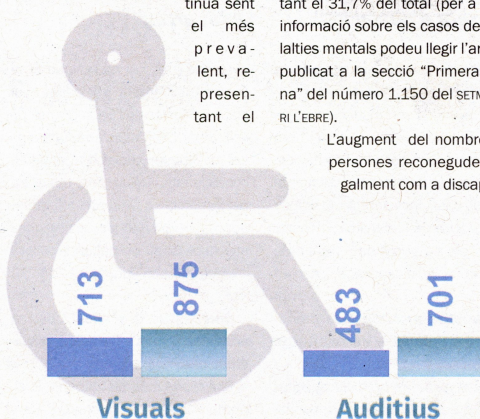
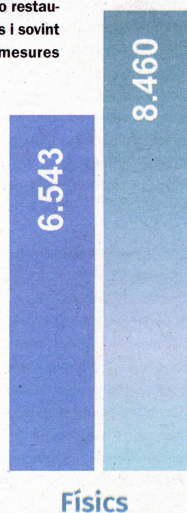
Les persones reconegudes legalment amb una discapacitat han augmentat un 48,1 % en la darrera dècada a la regió de l'Ebre, segons dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). El 2014, a les quatre comarques hi havia 12.591 persones amb una discapacitat reconeguda i el 2023 (l'últim any amb dades disponibles) se'n van comptabilitzar 18.658.

Les discapacitats físiques han experimentat un creixement del 29,2 % i han passat de 6.543 persones el 2014 a 8.460 el 2023. Este tipus continua sent el més prevalent, representant el

48,3 % del total l'any 2023. Pel que fa a les discapacitats visuals, han crescut un 22,7 %, de 713 a 875, mentre que les auditives han augmentat un 45,1 %, de 483 a 701.

Les discapacitats intel·lectuals han viscut un increment destacat del 88,2 % i han passat de 1.410 a 2.655 casos. Esta categoria representa un 15,2 % del total el 2023, en comparació amb l'11 % de 2014. Finalment, les malalties mentals han registrat el creixement més significatiu en valors absoluts, augmentant un 62,1 % (de 3.426 a 5.553 casos) i representant el 31,7 % del total (per a més informació sobre els casos de malalties mentals podeu llegir l'article publicat a la secció "Primera plana" del número 1.150 del SETMANARI L'EBRE).

L'augment del nombre de persones reconegudes legalment com a discapacitades s'atribueix principalment a tres factors. En primer lloc, l'envelliment de la població de Terres de l'Ebre: l'augment de l'esperança de vida ha comportat més casos de malalties cròniques i discapacitats associades a l'edat. En segon lloc, la creixent visibilitat i consciència sobre la discapacitat ha motivat més persones a sol·licitar el reconeixement oficial, animades per exemples propers o informació disponible. Finalment, els factors socioeconòmics també hi influeixen: obtenir el certificat de discapacitat permet accedir a beneficis com deduccions fiscals, IRPF reduït o exempcions en impostos com el de circulació. Estos elements han contribuït a fer més visible i reconeguda la realitat del col·lectiu de discapacitats a la regió.

Persones reconegudes com a discapacitades a la regió de l'Ebre

■ 2014

■ 2023